

CFC może utrudnić planowanie spadkowe

Patrycja Goździowska Jednym ze skutecznych i coraz popularniejszych sposobów zrealizowania celów spadkodawcy jest założenie przez niego zagranicznej fundacji rodzinnej

Polscy przedsiębiorcy coraz częściej decydują się na planowanie spadkowe. Na czym ono polega?

Celem planowania spadkowego może być uregulowanie skomplikowanych sytuacji życiowych poprzez ułożenie zasad dziedziczenia w inny sposób niż wynikałoby to z kodeksu cywilnego.

Jakich sytuacji może to dotyczyć?

Wyobraźmy sobie, że przedsiębiorca w gronie swoich spadkobierców ma osoby, co do których ma przekonanie, że będą z zaangażowaniem kontynuować jego dzieło, i takie, które ze względu na predyspozycje czy zainteresowania nie będą mogły lub chciały poświęcić się dalszemu prowadzeniu rodzinnego biznesu, ale będą potrzebowały płynnych środków na realizację innych celów czy przedsięwzięć. Wyobraźmy sobie również, że w gronie spadkobierców są osoby, z którymi relacja spadkodawcy za życia była na tyle trudna, że nie chciałby obdarowywać ich swoim majątkiem. W takiej sytuacji pojawia się naturalna chęć upewnienia się, że na wypadek śmierci każdy ze spadkobierców otrzyma tylko te składniki majątku, które powinien. Co nie mniej ważne, dzięki planowaniu sukcesji można też zapobiec sytuacji, w której nagła śmierć właściciela firmy paraliżuje jej dalsze funkcjonowanie lub wstrzymuje podejmowanie kluczowych decyzji.

Czy tego typu działania mają wpływ na podatek spadkobierców?

Mogą mieć. A to dlatego, że jednym ze skutecznych i coraz popularniejszych sposobów, zrealizowania celów spadkodawcy jest założenie przez niego zagranicznej fundacji rodzinnej. To specyficzna osoba prawna stworzona do zarządzania przeniesionym do niej majątkiem rodzinnym. W taki sposób można układać

kwestię dziedziczenia nawet przez kilka kolejnych pokoleń. Ponieważ jednak to fundacja staje się właścicielem majątku, dystrybucja majątku nie może korzystać ze zwolnienia z podatku od spadków, nawet jeśli spadkobiercy to osoby z kręgu najbliższej rodziny.

Czy można ją założyć w Polsce?

Nie, w Polsce fundacje mogą być tworzone w celach społecznie użytecznych, a nie do zarządzania majątkiem osoby prywatnej. Prywatne fundacje są zakładane w krajach, które oferują specyficzne rozwiązania w zakresie tworzenia takiej formy prawnej, np. w Holandii, Austrii, na Malcie, w Liechtensteinie. Niektóre z tych jurysdykcji przewidują, że i majątek, i generowane przezeń zyski są zawsze wolne od opodatkowania, a fundacja nie jest podatnikiem w swoim kraju. Inne

dopuszczają możliwość wyboru, czy fundacja ma podlegać opodatkowaniu, czy nie. Wbrew pozorom czasem wybór

opodatkowanej formy fundacji, która jednocześnie może korzystać z praw wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, może być interesującym rozwiązaniem.

Czy jednak założenie takiej fundacji za granicą nie komplikuje rozliczeń podatkowych?

Tak jak mówiłam, nie mamy tu już do czynienia z prostym dziedziczeniem między najbliższymi osobami (np. rodzicem i dziećmi) korzystającymi ze zwolnienia od podatku od spadków. Wypłata majątku przez fundację, czyli obcą osobę prawną, powoduje, co do zasady, że trzeba zapłacić w Polsce 20-proc. podatek od otrzymanych aktywów.

Czy można go uniknąć?

Uniknięcie obciążenia transferu majątku z fundacji wymaga dodatkowego planowania formuły przekazania majątku

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Patrycja Goździowska, doradca podatkowy, partner w kancelarii Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy

spadkobiercy. Często już przy zakładaniu fundacji planuje się struktury, które pozwalają korzystać z majątku bez konieczności zapłaty podatku. Oczywiście zależy to od tego, co i komu jest przekazywane. Do tej pory najpopularniejszą formułą było wykorzystywanie zależnych od spadkobierców spółek z siedzibą w jurysdykcji, która nie opodatkowywała przesunięć majątkowych dokonywanych przez fundację. Od 1 stycznia 2015 r. może to być jednak trudniejsze.

Innym sposobem może być wykorzystanie, zamiast fundacji rodzinnej, zagranicznego trustu. W przeciwieństwie do fundacji nie jest osobą prawną lecz specyficznym rodzajem umowy powierniczej. Przy właściwym ułożeniu struktury trustu możliwe powinno być doprowadzenie do sytuacji, w której wypłata majątku po śmierci jego założyciela trafia do spadkobierców tytułem zapisu. Jeżeli autorem zapisu była osoba najbliższa, taki

transfer może pozostać wolny od opodatkowania. Trusty jednak wciąż cieszą się mniejszą popularnością niż fundacje, są bowiem konceptem prawnym obcym naszemu systemowi prawnemu (powstały na gruncie common law).

Czy komplikacje, o których pani wspomniała, to zmiany w zakresie opodatkowania dochodów zagranicznych spółek kontrolowanych, czyli CFC (controlled foreign company), nad którymi pracuje Sejm?

Tak. Mogą one wpływać na koszty transferu majątku z fundacji do spadkobierców. Przepisy o CFC w obecnym kształcie nie obejmują tej formy prawnej ani spółek zagranicznych przez nią kontrolowanych. Jednak mogą mieć zastosowanie do podmiotów wykorzystywanych dotąd w optymalizacji transferów między fundacją a spadkobiercami.

Rozmawiała Agnieszka Pokojska